

8. Стельмашук Р. Під знаком його доброти / Р.Стельмашук // Стельмашук Р. У світі звуків і слова. – Львів : В-во Тараса Сороки, 2009. – С. 13–49.
9. Стельмашук Р. Яскраві сторінки : зустрічі з Олесем Гончарем / Р.Стельмашук // Стельмашук Р. У світі звуків і слова. – Львів : В-во Тараса Сороки, 2009. – С. 207–218.
10. [б.а.] Сьогодні у Дрогобичі прощалися з композитором Романом Сов'яком [Електронний ресурс] / 2007. – 14 грудня, п'ятниця : <http://zik.ua/ua/news/2007/12/14/104376>
11. Філоненко Л. Музична франкіана Романа Сов'яка. / Людомир Філоненко // Сов'як Р. Три хори на слова Івана Франка. – Дрогобич : Посвіт, 2006. – С. 3–5.
12. Філоненко Л. Хорові твори Романа Сов'яка на вірші І.Франка / Людомир Філоненко. // З музикою у вічність / Упор. В.Фрайт, Й.Йосифів. – Дрогобич : Посвіт, 2009. – С. 15–18.
13. Фільц Б. Народна хорова капела «Бескид» Б.Фільц // Народна творчість та етнографія. – Київ. – 1984. – № 6.
14. Шалата М. Пісенна муза Романа Сов'яка / Михайло Шалата // З музикою у вічність. / Упор. В.Фрайт, Й.Йосифів. – Дрогобич : Посвіт, 2009. – С. 7–9.
15. Шалата М. Пісні, що за волю в борні / М.Шалата // Ой, нема то, як в Бескиді... До 45-річчя Народного чоловічого хору «Бескид» / Упоряд П.Гушоватий, Я.Кулешко, Р.Сов'як, М.Шалата. Відп. редактор М.Шалата. – Дрогобич : Видавець Сурма С., 2008. – С. 116–117.
16. Яцків О. Збірник патріотичних пісень Романа Сов'яка / Орест Яцків // З музикою у вічність / Упор. В.Фрайт, Й.Йосифів. – Дрогобич : Посвіт, 2009. – С. 19–23.

Стаття посвячена просвітительській миссії, проявленям характеру, масштаба і цілі творчої роботи Романа Сов'яка – видаючогося культурного діятеля, професора Дрогобычского государственного педагогического университета имени И.Франко, члена НСКУ и НОШ, долголетнего руководителя и главного дирижера Академической мужской хоровой капеллы «Бескид». Отмечены многовекторность направлений его творческой активности, интенсивность вовлечения в региональные культурные процессы.

Ключевые слова: культурно-просвітительська діяльність, громадянська позиція, композиторське творчество.

Paper is devoted to educational mission, manifestations of the nature, scope and purpose of the creative work of Roman Sovyak – a prominent cultural figure, a professor of Drohobych State Pedagogical University named after Ivan Franko, a member of the National Union of Composers of Ukraine and a Scientific Association of Taras Shevchenko, long-time director and chief conductor of the Academic Male Choir «Beskyd». Awarded a multi-vector directions of his creative activity, the intensity of involvement in regional cultural processes.

Key words: cultural and educational activities, citizenship, compositional creativity.

УДК 7.079 : 78

Тарас Кметюк

ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ «КАЛИНА» У СЕРБІЇ

У статті висвітлено особливості проведення музично-фольклорного заходу української громади в Сербії – фестивалю «Калина» (2012). У рамках дійства відбулися виступи культурно-мистецьких колективів, виставки народної творчості, мистецький конкурс у категорії співаків-аматорів. Автор також детально зупиняється на характеристиці концертного виступу почесного гостя з Івано-Франківська – національного академічного Гуцульського ансамблю пісні і танцю «Гуцулія».

Ключові слова: фестиваль «Калина», українська спільнота в Сербії, культурно-мистецьке товариство, конкурс співаків, фольклорний ансамбль.

Починаючи з XV ст., у зв'язку з різними історичними й економічними умовами, український народ з території сучасної України переселявся на простори теперішньої Сербії, зокрема, у її північну частину – автономний край Воеводіну. Так, найінтенсивнішими й наймасовішими були переселення в 1745 р. у міста Кула, Крстур (нині – Руські Крстур), Куцура. З 1775 р. після зруйнування Запорізької Січі до Сербії (Нові Сад, Суботиця, Сомбор) переселилося близько восьми тисяч колишніх запорізьких козаків. У 1920-х роках після Жовтневого перевороту в Росії майже 70 тисяч біженців з України й Південної Росії знайшли притулок у Сербії. Таким чином тут організувалася очевидна

українська діаспора. Нині для української національної спільноти створено державний орган, який захищає її інтереси – національну раду. На найвищому державному рівні вона вирішує проблеми, пов'язані з освітою, культурною творчістю, інформуванням та іншими важливими елементами в житті української спільноти в Сербії.

Після деякого часу зневіри серед українських емігрантів знайшлися відповідні педагогічні й артистичні сили, що сприяли відродженню мистецького життя: було засновано культурне товариство «Просвіта», «Українське товариство»; проводилися Шевченківські вечори, де виконувалися українські пісні, народні танці, читалися вірші; у закуплених приміщеннях відкривалися бібліотеки, читальні зали тощо. Шевченківські вечори в Сербії переросли в «Дні української культури». Театральні гуртки плекали репертуар, а в співпраці із сербськими хорами відбувалися успішні концерти, де виконувалися сербські й українські пісні. Із часом «Просвіта» відкрила свої філіали в Нові Саді, Великому Бечкереку (нині – Зренянин), Суботиці, Шіду. У Смедереві було засновано товариство «Кобзар», у якому функціонували драматичний і музичний гуртки. Українські аматорські драматичні гуртки існували також у Шабаци, Пожареваці, Заечарі.

Перебування на території Сербії українських культурно-освітніх діячів, митців, письменників, численної української громади залишило нетлінний слід в історії у вигляді багатьох пам'яток, пам'ятників, творів, що відобразилося в освіті, мистецтві та культурі Сербії між двома світовими війнами.

За останні роки мистецьке життя українців у Сербії надзвичайно активізувалось. Одним з найзначніших культурно-мистецьких заходів української спільноти є фестиваль української культури «Калина», який збирає шанувальників народної творчості. Кожного року на вказаному дійстві проводяться звіти й конкурси творчих колективів, носіїв української культури в Сербії, Хорватії, Боснії та Герцеговині.

Серед науковців, які торкалися різних аспектів теми українського мистецтва й фольклористики в Сербії, були М.Гольберг, М.Гуць, О.Микитенко, Т.Руда, П.Рудяков, М.Яценко, В.Караджич (створив основу для розробки проблеми порівняльного вивчення епічної народної поезії слов'ян [4, с. 49–55]) та інші вчені, але вона є настільки багатоаспектною, широкою, що залишає великий простір ще для багатьох наукових досліджень. Ця тематика також привертала до себе увагу відомих славістів – Я.Головацького, О.Бодяньського, І.Франка, М.Рильського та ін. Проте досі нема спеціального монографічного (а відтак і всебічного) дослідження цієї теми – усі зазначені вище автори лише принагідно торкалися проблеми сербського фольклору в контексті досліджень іншого матеріалу. А оскільки сьогодні не втрачають актуальності слова найвідданішого поборника поглибленої розробки зазначеної проблеми І.Франка: «Справа подібності історичних взаємин між сербами й українцями – вдячне поле для досліду» [7, с. 7], тому ця наукова стаття є змістовним дослідженням і зробить вагомий внесок для історії національної музичної науки.

Мета і завдання наукової розвідки – розкрити особливості проведення визначного музично-фольклорного заходу української громади в Сербії – фестивалю «Калина» (2012), висвітлити діяльність творчих колективів, які брали участь у ньому.

Дев'ятий фестиваль української культури «Калина» пройшов 16–17 червня в м. Нові Сад. Організатор – національна рада української національної меншини в Сербії. Мистецький захід проходив за підтримки Міністерства культури, інформацій та інформаційного суспільства Республіки Сербія; виконавчої ради автономного краю Воеводіни, зокрема, м. Нові Сад; радіотелебачення Воеводіни; сербської газети «Рідне слово».

У перший день фестивалю відбулося його урочисте відкриття в залі «Студія «М» Нові-Садського радіотелебачення. Перед початком відкриття вокальний ансамбль українського культурного центру «Кобзар» виконав традиційну пісню фестивалю – «Калино, калино». Потім відбулося відкриття етнографічної виставки ручних робіт, експонати для якої привезені з Івано-Франківщини: народні строї, художньо-мистецькі фотографії тощо [1].

Слово для привітань було надано почесним гостям. З урочистими промовами виступили: заступник голови влади Воеводіни Ана Томанова-Маканова; уповноважений посол України в Сербії Віктор Недопас; голова української національної ради Йозо Сапун; начальник управління культури Івано-Франківської обласної державної адміністрації Володимир Федорак; керівник делегації Львівської області, депутат обласної ради Юрій Зіркевич; депутат Львівської міської ради Олексій Луців; представники Міністерства культури України; вітального листа вислав голова Тернопільської обласної ради Олексій Кайда.

Після відкриття фестивалю розпочалася конкурсна програма-концерт аматорських співаків, де виконавці в жіночій та чоловічій категоріях і дуети змагалися за краще виконання української пісні.

Музичним супроводом для співаків став оркестр радіотелебачення Воеводіни під керівництвом Міці Янковича. За оцінками фахового журі було обрано кращих виконавців. Голова організаційної ради фестивалю Мирослав Калинюк і відомий співак Михайло Онешук вручили нагороди переможцям, які зайняли I місце, і почесні грамоти за II і III місця.

Конкурсна програма нараховувала 20 номерів [5, с.4]:

1. Русковські Таня – «Файна я си зроду» (укр. нар. пісня). Зайняла I місце в категорії жіночий вокал.
2. Тамаш Славка й Тамаш Михайло – «Над Прутом у лузі» (муз. і л. С.Воробкевича).
3. Семенюк Ірена – «Біла хата в саду» (муз. К.Домінчена, сл. О.Богачука) – II місце в категорії жіночий вокал.
4. Воротняк Наталія і Ляхович Микола – «Ой під вишнею» (укр. нар. пісня).
5. Барат Моніка – «Ой не світи, місяченьку» (укр. нар. пісня).
6. Бойко Маріяна й Сімін Тихомир – «Ясний місяць» (укр. нар. пісня) – III місце в категорії дуети.
7. Велекінац Боян – «Черемшина» (муз. В.Михайлюка, сл. М.Юрійчука) – I місце в категорії чоловічий вокал.
8. Курман Таня і Ляхович Любіца – «Цвіте терен» (укр. нар. пісня).
9. Русковські Мілка – «Розійдися, туманочку» (укр. нар. пісня).
10. Семянів Стефан – «Чорнобривці» (муз. В.Верменича, сл. М.Сингаївського) – III місце в категорії чоловічий вокал.
11. Воротняк Надія і Вуячич Галина – «Зрубай, милий» (укр. нар. пісня) – I місце в категорії дуети.
12. Пристайко Йован – «Кримінальська брама» (укр. нар. пісня).
13. Мученські Діана – «Ой, мамо, мамо» (укр. нар. пісня) – III місце в категорії жіночий вокал.
14. Стефанюк Іван – «Їхав, їхав козак містом» (укр. нар. пісня) – II місце в категорії чоловічий вокал.
15. Бесермені Володимир – «Стоїть дуб зелений» (укр. нар. пісня).
16. Лешчук Весна й Лукач Богдан – «Рідна мати моя» (муз. П.Майбороди, сл. А.Малишка).
17. Мілошевич Соня і Ляхович Еміл – «Червона рута» (муз. і сл. В.Івасюка).
18. Лешчишин Іван і Литвинчук Михайло – «Граї, моя скрипонько» (укр. нар. пісня).
19. Солдат Мирослав – «Ой чий то кінь стоїть» (укр. нар. пісня).
20. Проник Филип і Микитишин Славко – «Чи знаєш, миленька» (укр. нар. пісня) – II місце в категорії дуети.

Продовження фестивалю відбулося 17 червня у великій залі «Театру молоді». Тут пройшов урочистий концерт українських фольклорних ансамблів із Сербії, Хорватії, Боснії та Герцеговини. А пізніше – концерт національного академічного Гуцульського ансамблю пісні і танцю «Гуцулія» з Івано-Франківська. Після завершення фестивалю Гуцульський ансамбль додатково виступив з концертом 18 червня для українців у сербському містечку Кула.

Основною метою діяльності творчих колективів, які брали участь у фестивалі української культури «Калина – 2012», є згуртування представників української національної громади в Сербії, активна пропаганда й збереження української мови, традицій, звичаїв, пісень і танців. Учасниками фестивалю були [5; 6, с.5]:

- культурно-мистецьке товариство «Калина» (м. Інджія, Сербія) – розпочало свою діяльність у 2005 р. Хоча це наймолодше українське товариство у Воеводіні, проте його мішаний хор і співаки-солісти є активними учасниками багатьох мистецьких подій. З 2011 р. «Калина» займається виготовленням українських народних костюмів. На фестивалі мішаний хор виконав українські народні пісні «Розпрягайте, хлопці, коней» і «Як посіяв Семен гречку» (керівник – Петро Закамарок);
- культурно-просвітне товариство «Іван Франко» (м. Вуковар, Хорватія), засноване у 2003 р. При товаристві існують хор, секція рукоділля та народних звичаїв і дитяча група «Сонечко». На фестивалі «Калина – 2012» мішаний хор виконав «Віночок українських пісень» (керівник – Михайло Семенюк);
- центр української культури «Кобзар» (м. Нові Сад, Сербія), заснований у 2001 р. Тут діють хор, вокальна група, молодіжний фольклорний ансамбль і драматично-літературний гурток. Періодично з друку виходить бюлетень центру «Новосадські кобзарі». На фестивалі учасники центру української культури «Кобзар» виконали народні пісні «Біля синього ставочку» і

«Стелися, доле, рушниками» (керівник – Мая Дрінчіч) і танець «Сербин» (постановка Наталії Шарко-Голубович, керівник оркестру – Коста Кротич);

- культурно-просвітне товариство «Карпати» (м. Вербас, Сербія), засноване в 1990 р. Від самого початку створення одним з важливих завдань товариства стало вивчення української мови й збереження національної самосвідомості, що привело до активної співпраці з початковими школами, де вивчається українська мова з елементами національної культури. У рамках товариства працює 9 секцій: хор, оркестр, вокальна, фольклорна, драматична, літературна, декламаторська, етнографічна, шахова. «Карпати» із своєю мистецькою програмою виступають як у Вербасі, так і в інших осередках, де живуть українці, а також за кордоном. На фестивалі вокальний ансамбль товариства виконав пісню О.Пушкарєнка на сл. М.Ткача «Розмарія» (керівник – Софія Мученська), танцювальний ансамбль – «Гопак» (постановка Славка Микитишина, керівник оркестру – Никола Чізар);

-товариство плекання української культури «Коломийка» (м. Сремска-Мітровіца, Сербія), засноване як ансамбль у 1979 р., а офіційно зареєстроване як товариство у 2003 р. і є власником численних нагород за презентацію української культури, мови, звичаїв, народної вишивки, рукодільництва, української кухні. На сьогодні в рамках товариства діють: підготовчий, дитячий і молодіжний фольклорні ансамблі, вокальний ансамбль співаків автентичних пісень, чоловічий та мішаний вокальні ансамблі, солісти, дуети, етнографічна секція, секція вишивання, рукоділля, вивчення української мови, декламування, хореографії, функціонує бібліотека. Товариство видає щомісячний «Вісник», у якому пише про свою діяльність. Найзначніші успіхи: двічі здобує I місце на фестивалях русинів й українців «Червона ружа», II місце на фестивалі дитячих ансамблів Воєводіни та ін. Товариство «Коломийка» нагороджене відзнакою міста Сремска-Мітровіца як один з найбільш успішних колективів. На фестивалі української культури мішаний хор товариства виконав народні пісні «Калино, калино» і «Гей, соколи», молодіжний танцювальний ансамбль – танці «Веснянка» і «Півторак» (постановка Миколи Ляховича, керівник оркестру – Дамір Буха), вокальний ансамбль – народну пісню «Чи ви чули, люди» (керівник – Петро Ляхович);

- культурно-мистецьке товариство імені Івана Сенюка (м. Кула, Сербія), засноване в 1971 р. і є одним з перших товариств, які плекають українську культуру на цих просторах. Офіційне визнання товариства відбулося 5 серпня 1981 р. Нині воно нараховує понад 150 активних учасників. Тут існують два вокальні ансамблі – дитячий і дорослий, вокально-інструментальний квартет «Струни серця», який завоював численні нагороди на різних конкурсах (художній керівник – Надія Воротняк), молодіжний фольклорний ансамбль (художній керівник – Йозо Сапун, керівник оркестру – Ярослав Кулеба), гурток читців, дитячий музичний і драмгурток, хореографічний, інструментальний гуртки. Головною метою товариства є розвиток різних форм культурно-мистецької самодіяльної творчості. За весь період діяльності товариство імені Івана Сенюка часто займало високі місця на регіональних оглядах народної творчості, брало участь у республіканських оглядах народної творчості Сербії й неодноразово було нагороджене почесними грамотами. На фестивалі «Калина» Ярослав Кулеба на бас-сопілці виконав «Закарпатські мелодії», квартет «Струни серця» – українську народну пісню «Ой сад, виноград», вокальний ансамбль – пісню «Понад став глибокий», танцювальна група – вокально-хореографічну композицію «Весна в Карпатах»;

-культурно-просвітня спілка українців «Тарас Шевченко» (м. Бая-Лука, Боснія та Герцеговина), заснована в 1966 р. Вона відіграє важливу роль у поширенні й представленні української культури, збагачуючи таким чином і культурне надбання Боснії та Герцеговини. На фестивалі мішаний хор спілки виконав народну пісню «Ой чий то кінь стоїть», чоловічий вокальний ансамбль – пісню «Соловейку, рідний брате» (керівник хору й ансамблю – Ненад Сіміч), танцювальна група – «Козачок» (керівник – Стефан Гаврелюк);

- фольклорний ансамбль «Віла» (м. Нові Сад, Сербія) – діє при Сербському культурно-мистецькому товаристві «Железничар», яке засноване в 1934 р. Основою репертуару ансамблю є сербські народні пісні й танці з пропагандою народних традицій і звичаїв. Кілька років тому в його програму ввійшли українські пісні й танці. Ансамбль «Віла» тісно співпрацює з культурним центром «Кобзар» і є частим гостем в Україні. На фестивалі він виконав хореографічні композиції «Воєводіною рідною» та «Танці з південно-східної Сербії» (постановка Мілорада Лонича, керівники оркестру – Драган Нараджич та Іван Сабо).

Окрім указаних мистецьких колективів, фестиваль української культури представляли жіночий вокальний ансамбль «Гуцулочки Карпат» і національний академічний Гуцульський ансамбль пісні і

танцю «Гуцулія» (м. Івано-Франківськ, Україна).

Ансамбль «Гуцулочки» був створений в Івано-Франківському педагогічному інституті в 1971 р. Галиною Кушнірук. Репертуар ансамблю складала обробки народних пісень, пісні Л.Дутковського, В.Івасюка, Р.Савицького та музичного керівника ансамблю В.Яцолі. Також у репертуар входили традиційні пісні тих країн, куди «Гуцулочки» часто виїжджали на гастролі. Колектив досягнув значних вершин – став лауреатом республіканського фестивалю, першого Всесоюзного фестивалю самодіяльної художньої творчості, третього Фестивалю молоді України. Вокальний ансамбль неодноразово виступав у великих містах тодішнього СРСР, здійснював закордонні турне до Японії (1977), Польщі (1978), Алжиру (1979) та ін. У наші дні оновлений ансамбль функціонує під новою назвою «Гуцулочки Карпат».

З ім'ям Гуцульського ансамблю пісні і танцю, який організований у 1940 р. у м. Станіслав (тепер – Івано-Франківськ), тісно пов'язані становлення і розвиток на Прикарпатті вокально-хорового, інструментального та хореографічного професійного мистецтва. Він відіграє неocenіму роль у справі розвитку та зміцнення хорового співу в Україні [2].

Концерт «гуцулів» у Сербії засвідчив, що репертуар хорової групи різноманітний і різноплановий: «Карпати» І.Шамо, «Де висока Чорногора» І.Легкого, «Вербовая дощечка» та «Коломийки мої любі» в об. П.Князевича, «Моя гуцулочка» та «Коломийки» М.Магдія, «По той бік гора» в об. В.Пашенка, «Весільні наспіви» В.Якуб'яка, «Молодичка-чарівничка» А.Кос-Анатольського та ін.

Танцювальна група відзначилася темпераментом, самобутністю та тематичною цілеспрямованістю в кожному з виконаних на концерті танців. Серед них: «Візитка», жвавий, веселий танець «Верховинська святкова гуцулка», «Гопак», вокально-хореографічна композиція «Свято на полонині».

Щирістю, простотою, народним колоритом і свіжістю захопила глядачів вокально-хореографічна сюїта «Опришки Олекси Довбуша» – широке сценічне дійство про життя опришків, боротьбу гуцулів з поневолювачами, про мужнього ватага Олексу Довбуша. У сюїті задіяні чоловічий творчий склад Гуцульського ансамблю, оркестр, танцювальна група, солісти, ансамблеві групи. Мелодії до танцю були записані в с. Печеніжин на Коломийщині. В основу тричастинної вокально-хореографічної сюїти «Опришки Олекси Довбуша» ліг «Аркан» (1 частина – «Гей, браття опришки», 2 частина – «Присяга», 3 частина – «Аркан»). Згідно з народними переказами, надзвичайно бурхливий танець «Аркан», що здавна побутує на Гуцульщині, був улюбленим танцем Олекси Довбуша та його соратників-опришків. Сценічний варіант «Аркана» у виконанні Гуцульського ансамблю зберіг темперамент, красу, оригінальність народного танцю, своєрідність якого полягала у швидкій зміні та різноманітності танцювальних рухів і ритмів, тоді як виконавці майже весь час перебували в колі. «Опришки» мали незмінний успіх, адже ця тематика є близькою кожному народові, який прагнув до волі.

Прекрасні народні строї Гуцульського ансамблю, багата й розмаїта їх кольорова гама, фантазія узорів, вишивок, крою органічно доповнювали та збагачували хоровий і хореографічний ряди сценічного дійства, що змальовували яскраві, колоритні картини з життя Прикарпаття. Традиційному народному одягові артистів ансамблю притаманні строгість, прямолінійність форм силуету, відносно незначна диференціація між чоловічим і жіночим нагрудним і верхнім одягом та взуттям.

У листопаді 2009 р. державний академічний Гуцульський ансамбль пісні і танцю заслужено отримав статус національного колективу й став носити офіційну назву «Івано-Франківський національний академічний Гуцульський ансамбль пісні і танцю «Гуцулія». З жовтня 1989 р. художнім керівником і головним диригентом ансамблю є народний артист України Петро Князевич, який неодноразово нагороджений почесними грамотами Міністерства культури України, обласного управління культури. Головний балетмейстер – народний артист України Іван Курилюк.

П.Князевич – великий знавець фольклору, активний збирач фольклорних матеріалів Прикарпаття. Його творчий доробок складає понад 30 обробок народних пісень, багато музичних вокально-хореографічних композицій («Гуцульське весілля», «Святкова гуцулка», «Свято на полонині», «Ой піду я межі гори»). Під мистецькою орудою П.Князевича професійну мистецьку школу пройшло чимало талановитих артистів. Понад 20 років Петро Михайлович Князевич дарує людям самобутнє мистецтво Прикарпаття.

Гуцульський ансамбль пісні і танцю завжди у творчому пошуку справжніх шедеврів, які беруть початок із глибин народного гуцульського життя. Його діяльність (а це понад 25 тисяч концертів як в Україні, так і за кордоном: в Англії, Німеччині, Польщі, Словаччині, Грузії, Азербайджані, Угорщині, Італії, Канаді та ін.) – один з яскравих самобутніх творчих кольорів у веселковому вінку української

культури. Усвідомлюючи свою високу творчу місію, ансамбль сьогодні працює над збереженням багатих скарбів народного мистецтва, його емоційної пам'яті для нинішнього й майбутніх поколінь. Пошуки нових творів і форм їх подачі, дерзання й творче горіння свідчать про те, що колектив стоїть на правильному шляху, що є запорукою дальших мистецьких успіхів. А виступ Гуцульського ансамблю на фестивалі став незабутньою подією в мистецькому житті українців у Сербії.

Отже, фестиваль української культури «Калина – 2012» – це своєрідне явище в метапросторі музичної культури українців, одне з наймасштабніших свят, які об'єднують українське населення Сербії, що плекає культурну спадщину, звичаї і традиції своїх предків. Проведення подібних заходів сприятиме збереженню й розширенню культурно-мистецького ареалу та відіграватиме неабияку роль у становленні міжетнічних зв'язків між сербами й українцями.

1. Відкриття 9 Фестивалю української культури «Калина» – Новий Сад, 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dnukkolomejka.blogspot.com/2012/06/9-2012_18.html.
2. Гринишин М. Співає Гуцульський ансамбль / Михайло Гринишин, Микола Кубик. – Ужгород : Карпати, 1966. – 96 с.
3. Конкурс співаків на 9 Фестивалі «Калина» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dnukkolomejka.blogspot.com/2012/06/9.html>.
4. Пашенко Є. М. Фольклорні збірки Вука Караджича і порівняльне вивчення українських дум та сербохорватських юнацьких пісень / Є. Пашенко // Народна творчість та етнографія. – 1987. – № 4. – С. 49–55.
5. Святочний концерт на 9 Фестивалі «Калина» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dnukkolomejka.blogspot.com/2012/06/9_19.html.
6. Стецюк О. Фестиваль «Калина» / О. Стецюк // Рідне слово. – 2012. – № 84. – С. 4–5.
7. Франко І. Українська пісня в Сербії : збір. творів у 50 т. / Іван Франко. – К., 1981. – Т. 32. – С. 7.
8. 9 Фестивалю української культури «Калина». – Програма концерту. – 3 с.

В статті освещені особливості проведення музично-фольклорного заходу української общини в Сербії – фестивалю «Калина» (2012). В рамках заходу відбулися виступи культурно-художественних колективів, виставки народного творчості, художественний конкурс в категорії співаків-любителів. Автор також детально описує особливості концертного виступу гостя почесного Івано-Франківського національного академічного Гуцульського ансамблю пісні і танцю «Гуцулія».

Ключевые слова: фестиваль «Калина», українська община в Сербії, культурно-художественне общество, конкурс співаків, фольклорний ансамбль.

The article highlights the features of music and folk event of the Ukrainian community in Serbia – the festival «Kalyna» (2012). There were performances of cultural and art groups, exhibitions of folk art, Art Competition in the category singers-amateur. The author also elaborates on the characteristics of a concert performance of the guest of honor of Ivano-Frankivsk – National Academic Gutsul song and dance «Gutsuliya».

Key words: Festival «Kalyna», the Ukrainian community in Serbia, cultural and artistic society, competition of singers, folklore group.

УДК 7.035

Наталія Довгопол

ОСОБЛИВОСТІ СВЯТКОВОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕЛІТИ XVI-XVII СТ.: ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКІ МИСТЕЦЬКІ ВПЛИВИ ТА СХІДНІ ПРАВОСЛАВНІ ТРАДИЦІЇ

У статті розкриваються особливості формування святкової культури української еліти XVI-XVII ст. (шляхти, козацької старшини й членів магістрату) під новаторськими впливами Заходу з одного боку, та впливами консервативної православної традиції з іншого.

Ключові слова: святкова культура, урочистість, процесія, бал, українське бароко.

Період XVI–XVII ст. був часом, коли в Україні почали формуватися передумови для розвитку національної культури та активного впровадження запозиченого досвіду. Пожвавлена економічна